

บทที่ 2

ลักษณะทั่วไปของสภาพหมู่บ้านป้องกันตนเอง ชายแดนไทย-มาเลเซีย

สภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย งานวิจัยนี้ได้เลือกสำรวจพื้นที่ใน 2 จังหวัดคือ สงขลา และ ยะลา

ในจังหวัดสงขลาประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ดังนี้

1. บ้านควนตานี ต.สำนักแก้ว อ.สะเคา
2. บ้านม่วง ต.สำนักแก้ว อ.สะเคา
3. บ้านเขารูปช้าง หมู่ที่ 6 ต.ปาดังเบซาร์ อ.สะเคา
4. บ้านทุ่งไม้ดวน ต.ปาดังเบซาร์ อ.สะเคา
5. บ้านทุ่งเปรี๊ยะ ต.ประกอบ อ.นาทวี
6. บ้านใหม่ ต.ประกอบ อ.นาทวี
7. บ้านโครง ต.ประกอบ อ.นาทวี
8. บ้านน้ำเขียว ต.เขาแดง อ.สะบ้าย้อย

ในจังหวัดยะลาประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน ดังนี้

1. บ้านถ้ำทะลุ ต.ถ้ำทะลุ อ.บันนังสตา
2. บ้านคีตะ ต.ถ้ำทะลุ อ.บันนังสตา
3. บ้านซาไก ต.บ้านแหร อ.ธารโต
4. บ้านคอกช้าง ต.แม่หวาด อ.ธารโต
5. บ้านอัยเยอร์เบอร์ลอ หมู่ที่ 4 ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง
6. บ้านอัยเยอร์เค็ม หมู่ที่ 8 ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง
7. บ้านบาโงยเบ๊ะ ต.กาบัง อ.ยะหา
8. บ้านหินลูกช้าง หมู่ที่ 9 ต.กาบัง อ.ยะหา
3. บ้านซาไก ต.บ้านแหร อ.ธารโต

ข้อมูลพื้นฐาน

ในแต่ละหมู่บ้านได้กำหนดให้ผู้ช่วยวิจัยเก็บข้อมูลจากผู้นำ และชาวบ้านจำนวนหมู่บ้านละ 20 คน รวมแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 320 ชุดข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานจากแบบสัมภาษณ์ พบว่ามีผู้นำซึ่งหมายถึงผู้ที่ เป็นกรรมการหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 24.1 และกลุ่มประชาชนร้อยละ 75.9 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นเพศชายร้อยละ 68.4 เพศหญิงร้อยละ 31.6 มีผู้นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 45.9 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 54.1

ผู้ที่อยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปีมีจำนวนร้อยละ 9.4 ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 25 ปี - 45 ปี มีจำนวนร้อยละ 55.0 และผู้ที่อายุมากกว่า 45 ปีมีจำนวนร้อยละ 35.6 ด้านการใช้ภาษาไทย ส่วนใหญ่จะพูดภาษาไทยได้ร้อยละ 81.5 และมีเพียงร้อยละ 18.5 ที่พูดภาษาไทยได้บ้างหรือพูดไม่ได้ ซึ่งในหลายหมู่บ้านมีคนที่ยอพยพมาจากภาคอื่นหรือจากจังหวัดอื่นมาอยู่ เพื่อทำงานและตั้งถิ่นฐานเลย ดังนั้นจึงมีพื้นฐานการพูดภาษาไทยได้มาก่อน

ด้านการศึกษามีผู้ไม่เคยเรียนหนังสือจำนวนร้อยละ 19.1 ผู้จบระดับประถมมากที่สุดร้อยละ 70.3 และผู้ที่จบสูงกว่าประถมจำนวนร้อยละ 10.6 การประกอบอาชีพซึ่งได้แยกเป็นอาชีพด้านเกษตรและอาชีพอื่น ๆ นอกภาคเกษตร เช่น ค้าขาย หรือรับจ้าง มีผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 85.9 และที่ไม่ใช่เกษตรจำนวนร้อยละ 14.1 ในกลุ่มผู้มีอาชีพด้านเกษตรนอกจากผลผลิตทางการเกษตรแล้วได้สอบถามถึงรายได้เสริมอื่น ๆ อีก ซึ่งมีผู้มีรายได้อื่น ๆ นอกภาคเกษตร เช่น รับจ้าง, ค่าจ้างมีจำนวนร้อยละ 34.4 และไม่มีรายได้เสริมจำนวนร้อยละ 60.0 ในกลุ่มผู้มีรายได้อื่นนอกภาคเกษตรคิดผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อปีมีจำนวนร้อยละ 48.2 ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 บาท - 15,000 บาทมีจำนวนร้อยละ 34.5 และผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาทมีจำนวนร้อยละ 17.3 จะพบว่าส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรเพียงอย่างเดียวเช่น ตัดยางหรือทำสวน และรายได้ต่อปีโดยภาพรวมของประชาชนในโครงการค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จังหวัด		
สงขลา	160	50.0
ยะลา	160	50.0
2. สถานภาพ		
ผู้นำ	77	24.1
ประชาชน	243	75.9
3. เพศ		
ชาย	219	68.4
หญิง	101	31.6
4. ศาสนา		
อิสลาม	147	45.9
พุทธ	173	54.1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน [คน]	ร้อยละ
5. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	30	9.4
25 - 45 ปี	176	55.0
มากกว่า 45 ปี	114	35.6
6. การใช้ภาษาไทย		
พูดภาษาไทยได้	260	81.5
พูดได้บ้าง/ไม่ได้	59	18.5
7. การศึกษา		
ไม่เคยเรียน	61	19.1
จบชั้นประถมศึกษา	225	70.3
จบสูงกว่าประถมศึกษา	34	10.6
8. อาชีพ		
เกษตรกรกรม	275	85.9
ไม่ใช่เกษตรกรกรม	45	14.1
9. รายได้อื่น ๆ นอกจากภาคเกษตร		
มี	110	34.4
ไม่มี	192	60.0
อื่น ๆ	18	5.6
10. จำนวนรายได้อื่น ๆ นอกภาคเกษตรต่อปี		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	53	48.2
ระหว่าง 5,000-15,000 บาท	38	34.5
สูงกว่า 15,000 บาท	19	17.3

จากสภาพทั่วไปของประชาชนในพื้นที่ เมื่อแยกตามจังหวัดที่วิจัย คือ สงขลา และยะลา
 ตารางที่ 2 ได้วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดกับตัวแปรต่าง ๆ ด้านสถานภาพของผู้ตอบ

พบว่าในจังหวัดสงขลามีกุุ่มผู้นำจำนวนร้อยละ 25.6 ซึ่งสูงกว่าจากจังหวัดยะลาซึ่งมีผู้นำจำนวนร้อยละ 22.5 ในส่วนของกลุ่มประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าจังหวัดสงขลามีกุุ่มประชาชนร้อยละ 74.4 และจังหวัดยะลามีกุุ่มประชาชนจำนวนร้อยละ 77.5 กับตัวแปรด้านศาสนา มีผู้นับถือศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดสงขลาร้อยละ 58.1 ศาสนาพุทธร้อยละ 41.9 และในพื้นที่จังหวัดยะลามีผู้นับถือศาสนาพุทธสูงถึงร้อยละ 66.3 มีผู้นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 33.7

ผู้ตอบแบบสอบถาม จากจังหวัดสงขลาสามารถพูดภาษาไทยได้จำนวนร้อยละ 88.1 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ตอบแบบสอบถามจากจังหวัดยะลา ซึ่งพูดภาษาไทยได้จำนวนร้อยละ 74.4 และพูดได้บ้าง/ไม่ได้ร้อยละ 25.6 ในด้านอาชีพพบว่า กลุ่มที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรจำนวนร้อยละ 88.9 อยู่ในจังหวัดสงขลา และจำนวนร้อยละ 85.0 ประกอบอาชีพทางเกษตรอยู่ในจังหวัดยะลา ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านเกษตรจำนวนร้อยละ 15.0 อยู่ในจังหวัดยะลา และจำนวนร้อยละ 13.1 อยู่ในจังหวัดสงขลา จากตัวแปรทั้งหมดพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรจังหวัด มีตัวแปรการนับถือศาสนาที่ค่าไคสแควร์ = 9.1388 ที่ d.f. = 1, ตัวแปรการใช้ภาษาไทยที่ค่าไคสแควร์ = 9.9282 ที่ d.f. = 1 และตัวแปรอาชีพที่ค่าไคสแควร์ = 0.2327 ที่ d.f. = 1

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดกับตัวแปรต่าง ๆ

หน่วย : ร้อยละ (จำนวน)

ตัวแปรต่าง ๆ	จังหวัด		ค่าไคสแควร์ d.f.
	สงขลา	ยะลา	
N.S.			
1. สถานภาพ			
ผู้นำ	25.6 (41)	22.5 (36)	= 0.4276
ประชาชน	74.4 (119)	77.5 (124)	d.f. = 1
S.			
2. ศาสนา			
อิสลาม	58.1 (93)	33.7 (54)	= 9.1388
พุทธ	41.9 (67)	66.3 (106)	d.f. = 1
S.			
3. การใช้ภาษาไทย			
พูดภาษาไทยได้	88.1 (141)	74.4 (119)	= 9.9282
พูดได้บ้าง/ไม่ได้	11.9 (19)	25.6 (41)	d.f. = 1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ (จำนวน)

ตัวแปรต่าง ๆ	จังหวัด		ค่า ไคสแควร์ d.f.
	สงขลา	ยะลา	
S.			
4. อาชีพ			
เกษตรกรรม	88.9 (139)	85.0 (136)	= 0.2327
ไม่ใช่เกษตรกรรม	13.1 (21)	15.0 (24)	d.f. = 1

N.S. = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Non-Significance)

S. = มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ระดับนัยสำคัญ = 0.05

เมื่อแยกวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพทางสังคมคือ กลุ่มผู้นำและประชาชนกับตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีเพศ, ศาสนา, อายุ, การใช้ภาษาไทยและสภาพการศึกษา จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีเพศ, อายุ และสภาพการศึกษาที่ค่าไคสแควร์ 25.09458 d.f. = 1, 8.14157 d.f. = 2 และ 10.76047 d.f. = 2 ตามลำดับ ในทั้งกลุ่มผู้นำและประชาชนผู้ชายจะมีมากกว่าผู้หญิง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ชายผู้นำจะมีจำนวนร้อยละ 92.2 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้หญิงจะมีผู้นำจำนวนร้อยละ 7.8 ซึ่งเป็นจำนวนค่อนข้างต่ำมาก ในด้านการนับถือศาสนาเปรียบเทียบกับสภาพทางสังคมมีกลุ่มผู้นำที่เป็นไทยมุสลิมจำนวนร้อยละ 44.2 และเป็นไทยพุทธจำนวนร้อยละ 55.8

ด้านอายุ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างช่วงอายุ 25 - 45 ปี มีกลุ่มผู้นำอยู่ในช่วงนี้จำนวนร้อยละ 57.1 และเป็นกลุ่มประชาชนจำนวนร้อยละ 54.3 ในช่วงอายุสูงกว่า 45 ปี จะมีกลุ่มผู้นำมากถึงจำนวนร้อยละ 41.6 จะพบว่ามีกลุ่มผู้นำที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ด้านการใช้ภาษาไทย กลุ่มผู้นำที่มีความสามารถในการพูดภาษาไทยได้ร้อยละ 84.4 เมื่อเทียบกับกลุ่มประชาชนที่พูดได้ร้อยละ 80.6 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ายังคงมีคนในกลุ่มผู้นำ ซึ่งพูดภาษาไทยได้บ้าง/ไม่ได้ก็ร้อยละ 15.6 เปรียบเทียบกับกลุ่มประชาชนที่พูดภาษาไทยได้บ้าง/ไม่ได้จำนวนร้อยละ 19.4

สภาพการศึกษา มีผู้นำซึ่งไม่เคยเรียนมีจำนวนร้อยละ 6.5 เรียนจบระดับประถมจำนวนร้อยละ 80.5 และเรียนจบสูงกว่าประถมจำนวนร้อยละ 13.0 โดยเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประชาชนซึ่งไม่เคยเรียนร้อยละ 23.2 เรียนจบระดับประถมร้อยละ 67.6 และจบสูงกว่าประถมร้อยละ 9.1 ตามลำดับ โดยภาพรวมจะเห็นว่าลักษณะของผู้นำของหมู่บ้านตามโครงการนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย มีการศึกษาพอควรและอยู่ในวัยกลางคน

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับตัวแปรต่าง ๆ

หน่วย : ร้อยละ (จำนวน)

ตัวแปรต่าง ๆ	สถานภาพทางสังคม		ค่า ไคสแควร์ d. f.
	ผู้นำ	ประชาชน	
1. เพศ	S.		
ชาย	92.2 (71)	60.9 (148)	= 25.09458
หญิง	7.8 (6)	39.1 (95)	d. f. = 1
2. ศาสนา	N. S.		
อิสลาม	44.2 (34)	46.5 (113)	= .05235
พุทธ	55.8 (43)	53.5 (130)	d. f. = 1
3. อายุ	S.		
ต่ำกว่า 25 ปี	1.3 (1)	11.9 (29)	= 8.14157
25-45 ปี	57.1 (44)	54.3 (132)	d. f. = 2
สูงกว่า 45 ปี	41.6 (32)	33.7 (82)	
4. การใช้ภาษาไทย	N. S.		
พูดได้	84.4 (65)	80.6 (195)	= 1.77505
พูดได้บ้าง/ไม่ได้	15.6 (12)	19.4 (47)	d. f. = 1
5. สภาพการศึกษา	S.		
ไม่เคยเรียน	6.5 (5)	23.2 (56)	= 10.76047
จบระดับประถม	80.5 (62)	67.6 (163)	d. f. = 2
จบสูงกว่าประถม	13.0 (10)	9.1 (22)	

N.S. = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Non-Significance)

S. = มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ระดับนัยสำคัญ = 0.05

นอกจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับจังหวัด, สถานภาพทางสังคมแล้ว ได้มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับตัวแปรการใช้ภาษาไทย และการศึกษาในตารางที่ 4 พบว่าส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงพูดภาษาไทยได้จำนวนร้อยละ 79.8 และ 85.1 ตามลำดับ ซึ่งเพศหญิงจะพูดภาษาไทยได้สัดส่วนที่สูงกว่าเพศชาย ด้านการศึกษา พบว่าผู้หญิงที่ไม่ได้เรียนหนังสือร้อยละ 22.8 สูงกว่าเพศชาย ซึ่งไม่ได้เรียนหนังสือจำนวนร้อยละ 17.5 กลุ่มเพศชายจบระดับประถม และสูงกว่าประถมร้อยละ 71.0 และ 11.5 ตามลำดับซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้หญิง ซึ่งจบระดับประถมร้อยละ 70.3 และสูงกว่าระดับประถมเพียงร้อยละ 6.9 ซึ่งคิดเป็นจำนวนที่น้อยมากในด้านการศึกษาของสตรี

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับตัวแปรต่าง ๆ

หน่วย : ร้อยละ (จำนวน)

ตัวแปรต่าง ๆ	เพศ		ค่า ไคสแควร์ d.f.
	ชาย	หญิง	
N.S.			
1. การใช้ภาษาไทย			
พูดภาษาไทยได้	79.8 (174)	85.1 (86)	= 2.21978
พูดได้บ้าง/ไม่ได้	20.2 (44)	14.9 (15)	d.f. = 1
N.S.			
2. การศึกษา			
ไม่เคยเรียน	17.5 (38)	22.8 (23)	= 2.44175
จบระดับประถม	71.0 (154)	70.3 (71)	d.f. = 2
จบสูงกว่าประถม	11.5 (25)	6.9 (7)	

N.S. = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Non-Significance)

S. = มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

ระดับนัยสำคัญ = 0.05

นอกจากการศึกษาลักษณะทั่วไปของสภาพหมู่บ้านป้องกันตนเอง ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าเสนอไปแล้ว ยังมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลซึ่งเป็นอาสาพัฒนาของกรมการพัฒนาชุมชนที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมายเป็นระยะเวลา 1 ปีและตามภารกิจของเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะต้องประสานความเข้าใจกับชุมชน ศึกษาสภาพชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาตั้งกลุ่ม และอื่น ๆ สิ่งเกิดสภาพหมู่บ้านเพื่อเป็นข้อคิดเห็นจากคนนอกที่ปฏิบัติการกิจในพื้นที่มาประกอบการพิจารณาอีกด้านหนึ่งจากการประมวลแบบสังเกตพบข้อสรุปที่เป็นประเด็นน่าสนใจ ดังนี้

1. ลักษณะการตั้งบ้านเรือน ส่วนใหญ่ในจังหวัดสงขลาจะตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน ไม่กระจัดกระจาย หรืออาจแบ่งเป็นกลุ่มอยู่ใกล้ชิดกัน และมีหลายจุดที่เป็นหมู่บ้านเก่า ในพื้นที่จังหวัดยะลาส่วนใหญ่การตั้งบ้านเรือนจะกระจัดกระจายเป็นลักษณะบ้านกึ่งถาวร สาเหตุหนึ่งที่ลักษณะการตั้งบ้านเรือนห่างกัน เพราะเป็นไปตามอาชีพทำสวนยาง ซึ่งมักมีบ้านอยู่ในสวนที่ค่อนข้างจะห่างกันตามขนาดของสวนยาง

2. เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านจะพบว่า กลุ่มที่ตั้งบ้านเรือนใกล้กันจะมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างดีมาก และส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติกันหรืออพยพมาจากที่อื่นด้วยกัน อีกประเด็นหนึ่งการที่บ้านอยู่ใกล้กันจะทำให้การติดต่อไปมาหาสู่ได้สะดวก การรวมตัวทำได้คล่องกว่า ในพื้นที่ซึ่งบ้านตั้งอยู่ห่างกันพบได้ว่าความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ไม่ดี ไม่มีการรวมกลุ่มตั้งองค์กร หรือทำได้ค่อนข้างยาก มีหมู่บ้านที่เป็นชาวไทยพุทธล้วน และไทยมุสลิมล้วนที่ห่างแยกกันอยู่และอยู่รวมกัน โดยไม่มีปัญหาทางด้านศาสนา หมู่บ้านที่คนไทยมุสลิมอยู่ ส่วนใหญ่จะถือโอกาสรวมตัวพบปะกันในวันศุกร์ซึ่งเป็นวันที่ทุกคนจะมาพบกันเพื่อปฏิบัติกิจทางศาสนา ๗ มัสยิด

3. การย้ายถิ่น ย้ายออกจากหมู่บ้านมีค่อนข้างน้อย เพราะส่วนใหญ่จะมีอาชีพถาวรทางการเกษตร ทำสวนยาง ซึ่งอยู่ประจำ ลักษณะหมู่บ้าน มีทั้งหมู่บ้านที่ตั้งใหม่ และตั้งมานานแล้วจำนวนใกล้เคียงกัน มีหลายหมู่บ้านที่รับคนอพยพมาจากที่อื่น ในหมู่บ้านที่มีการทำเหมืองแร่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานสูงกว่าหมู่บ้านที่ทำเกษตรสวนยาง เคยมีบางหมู่บ้านที่ทางราชการได้เสนอแนวคิดในการจัดระบบหมู่บ้านแต่ขาดผู้นำที่จะดำเนินเรื่องต่อเนื่อง โครงการนี้จึงเลิกกันไป

4. องค์กรของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่จะมีการตั้งกลุ่ม ตามที่ทางราชการได้กำหนดแนวทางไว้ เช่น กลุ่มสตรี หรือ กลุ่มแม่บ้านจะมีมากที่สุด, กลุ่มออมทรัพย์, กลุ่มยาง, กลุ่มเยาวชน, กลุ่มสหกรณ์, กลุ่มอาชีพ, กลุ่มเลี้ยงแพะ, กลุ่มรักษาความปลอดภัย, กลุ่มเลี้ยงปลา ซึ่งกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้บางกลุ่มหรือบางพื้นที่ก็ตั้งรวมตัวกันบางแห่งก็มีเพียงชื่อ และไม่ได้มีกิจกรรมอีกแล้ว และก็มีบางหมู่บ้านอีก เช่นกันที่ไม่มีการรวมกลุ่มใด ๆ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่น่าสังเกตในเรื่อง องค์กรหมู่บ้านนี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะการตั้งบ้านเรือน, ความสามารถของผู้นำ และความสามารถของคนในพื้นที่เองด้วย ซึ่งหากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปแล้วก็ค่อนข้างยากที่จะคงองค์กรของหมู่บ้านไว้ได้ดี

5. ระบบการป้องกัน ทุกหมู่บ้านได้รับการอบรมและมีความเข้าใจในเรื่องของชุดรักษาความปลอดภัยซึ่งมีการตั้งเวรยามกัน ในพื้นที่จังหวัดสงขลาจะมีมากกว่าพื้นที่จังหวัดยะลาและมีทหารพราน

ตำรวจ สนับสนุนด้วย บางหมู่บ้านการจัดเวรยามจะสลายตัวไปเมื่อเหตุการณ์ปกติ การใช้ประโยชน์จากบ่อมยามมีน้อย หอกระจายข่าวได้ใช้พอสมควร บางหมู่บ้านได้นำไปใช้ที่มีสียืด ด้านอาวุธปืน ซึ่งได้แจกให้หมู่บ้านประมาณ 15 กระบอกต่อชุด ส่วนใหญ่จะมีและมีบางหมู่บ้านซึ่งนำไปใช้ในทางที่ผิด ได้ถูกทางราชการยึดคืน

6. ด้านการพัฒนาหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ด้านปัจจัยพื้นฐาน ถนน, ไฟฟ้า, สะพาน, ประปา จะ มีใช้กัน ความกระตือรือร้นของชาวบ้านที่จะร่วมงานพัฒนาค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างจังหวัด สงขลาและยะลา คนในจังหวัดสงขลาจะมีความกระตือรือร้นสูงกว่า ผู้นำส่วนใหญ่จะมีลักษณะเฉื่อยชา, อธิปไตยบ้างในบางพื้นที่ ผู้นำจะมีส่วนสำคัญมากในการพัฒนาของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งหากผู้นำที่มีความเอาใจใส่รับผิดชอบและเข้ากับชาวบ้านได้จะส่งผลถึงการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ได้มาก

7. ได้มีการสำรวจโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ทางรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนในหมู่บ้าน พบว่ามีหลายโครงการที่ได้เข้าไปถึง เช่น โครงการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ โครงการกลุ่มเลี้ยงแพะ, รั้วกินได้, สร้างส้วม, ตัดเย็บเสื้อผ้า, โครงการประปาหมู่บ้าน ในจังหวัดยะลามีหลายหมู่บ้าน ซึ่งมีประปาภูเขา